

Carl Plougs tale i Kalmar

Taler

Carl Ploug
Journalist og redaktør på den
nationalliberale avis
Fædrelandet

Dato

3. juni 1843

Sted

Kalmar, Sverige

Omstændigheder

Carl Ploug var fortaler for en politisk forening af de skandinaviske lande, den såkaldte skandinavisme. Han talte i den svenske by Kalmar, hvor en union mellem kongerigerne Danmark, Norge og Sverige, Kalmarunionen, var blevet indgået i 1397.

Borgere af Kalmar.

Mine herværende landsmænd har pålagt mig at bringe Eder vor hjerteligste tak for den gæstmilde modtagelse, I have beredt os blandt Eder, men jeg kan ikke udføre dette hverv, uden at mine tanker uvilkårlig kommer til at dvæle ved de historiske minder, der knytter sig til denne bys navn.

For halvfemte hundrede år siden samledes svenske, norske og danske repræsentanter i Kalmar. Det var udsendinge fra Rigernes Råd, som på den statskloge Margrethes bud skulle aftale betingelserne for en union mellem de tre riger, som man mente skulle vorde evig. De udførte deres hverv, de stiftede Kalmarunionen. Men denne blev bygget på en løs grundvold, på ærgerrig kløft og egennyttige interesser... (taleren uddyber sin kritik af Kalmarunionen: Den byggede ikke på folkelig sympati og vilje, men på navnlig den svenske adels ønske om mere magt).

Halvfemte hundrede år er forløbet siden Kalmarunionens stiftelse, og atter samles svenske, norske og danske repræsentanter i denne by. Det er denne gang ikke herskesyge rigsråder, ikke hovmodige lensherrer, men sønner af borgere og bønder. Vi have intet andet adelsbrev end åndens kald. Vi have ingen anden fuldmagt end hjertets trang. Men denne fuldmagt lyder på, at vi igen skulle optage vore forfædres frugtesløse, forlængst omstyrkede værk. Og dette adelsbrev betegner os, på hvilken måde og ved hvilke midler, vi kunne og skulle fremme det; det tilsiger os, at det er ved åndens midler, ved skrift og ved tale, vi

skulle arbejde for en stedse inderligere forbindelse, et stedse livligere samkvem mellem de nordiske folk, og således forberede et på gensidig sympati og gensidig anerkendelse bygget folkeligt forbund imellem dem.

Det er derhen, vi danske stræbe og fremdeles ville stræbe, ikke fordi vi efter lange tiders fornedrelse og afmagt indbilde os at skulle svinge herskerspiret i Norden, ikke heller fordi vi savne kraft til at bestå som selvstændigt folk og betle om beskyttelse ved Sveriges fødder. Men det er fordi vi erkende Det hele Nordens beboere for vore brødre i herkomst og udvikling, for medejere i vor fortid og vor fremtid. Det er fordi vi tro, at de nordiske folk kun ved at blive til eet kunne erhverve sig lod og del i verdenshistorien. Det er: at opfylde deres bestemmelse, det er fordi vi befrygte, at hvis de ikke snart slutte sig sammen, så vil det være for sildigt. Så vil de ikke kunne hævde deres fælles nationalitet mod fremmedes indtrængen. Så vil de engang vorde et bytte for fremmede erobrere. Det er fornemmelig denne frygt for den nordiske nationalitets undergang, som er levende hos os danske og ansporer os til at slutte os til Eder hellere i dag end i morgen.

Thi kampen er allerede begyndt, den raser på vor grænse i det skønne land mellem Ejderen og Kongeåen. Ved ligegyldighed såvel fra regeringens som fra folkets side har i løbet af de sidste 50 år Tyskland okkuperet halvdelen af det gamle Sønderjylland og truer overmodig med at ville plante sin sejrspane på Skagens pynt. Men det er ikke blot vores egen kamp her føres, det er også Eders, vor fælles nationalitet, den gælder, og hvis vi derfor skulle behøve Eders hjælp mod det mægtige og dristige, af en Durchlauthed med en livgarde af advokater og aristokrater anførte parti, så må I være på rede hånd.

Dog også I måtte være blinde for Eders egen stilling, dersom I ikke så, at den samme fare, som true os danske, den true også Eder selv. Den vil om ikke lang tid være til stede på en anden kant. Hos os angribes nationaliteten fra syd, hos eder vil angrebet ske fra øst. Mindes I Svenske, at på den plads, hvor Petersborg spejler sine paladser i Neva, og skjuler bag sine mure de statsmænd, hvis snedige politiks fine net mere og mere ompænder Europa, der stod engang en sten, på hvilken var skrevet: "Här satte Rikets gränsor Gustaf Adolf, Sveriges Konung."

Men hvorledes have I vogtet denne grænse, Gustaf Adolf satte? I have siden den tid mistet Estland, Lifland, Ingermansland, Karelen, Kexholm, Viborg, Åland og Finland, der længe ikke var en fremmed undertvunget provins, der var svensk

i sprog, sæder og udvikling, hvis kraftige folk var Eders mest hengivne brødre, Eders Nationalhæders troeste tjenere. Også Finland er tabt. Det kæreste barn er revet fra Sveriges hjerte og skal under et fremmed åg lære at glemme sin moders sæd og tale.

Svenske mænd, jeg spørger Eder, have I mere at miste? Eller har historiens lærerige bog lært Eder, hvad I haft fejlet i fortiden, og hvorledes I skulle møde i fremtidens mørke dage. Have I ligesom vi gennem en lang række af bitre erfaringer vundet den erkendelse, at kun ved at slutte sig til hinanden kunne Nordens folk sikre sig en fri udvikling for inden og selvstændighed mod uden? - Jeg tør vel tyde såvel den velvilje og kærlighed, hvormed I have modtaget Eders danske gæster, som det bifald, hvormed I have besvaret mine ord, som vidnesbyrd om, at I er kommet til den erkendelse, og derfor knytter jeg til vor tak for Eders gæstevenskab ønsket om: *Et folkeligt forbund mellem de nordiske riger.*

Kilde

www.graenseforeningen.dk

Kildetype

Dokumentation på online medie

Tags

Den nationalliberale bevægelse, Politisk tale

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/carl-plougs-tale-i-kalmar>